

ПІДГОТОВКА МАГІСТРІВ ЗІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»

Сучасна концепція управління в публічній сфері виникла у відповідь на виклики й загрози зовнішнього середовища, а також посилення його нестабільності, глобалізації, загострення й принципових змін характеру конкуренції. На сьогодні стратегічний менеджмент у сфері управління в органах публічної влади як наука продовжує динамічно розвиватись. Важливим завданням програм професійної підготовки державних службовців є підвищення ефективності управління засобами навчання. Саме тому в межах магістерської підготовки державних службовців актуалізується увага до навчальної дисципліни «Стратегічне управління».

Відповідно до зазначеної дисципліни державні службовці мають знати сучасні теоретичні основи стратегічного управління та практичні навички стратегічних рішень в процесі управління діяльністю та розвитком публічної організації. Проблема розвитку якостей державних службовців з ефективного управління присутня у працях В.Береки Т.Кошової Л.Нестеренко, В.Олуйка, М.Рудакевич. Визначенню особливостей підготовки державних службовців сприяли праці зі стратегічного менеджменту Л.Антошкіної, В.Амелькіна, З.Галушки, О.Гарнаги, С.Гончарової, І.Ігнат'євої, Г.Кіндрацької, І.Комарницького, М.Мартиненка, Є.Мироненко, З.Шершньової та ін.

Мета статті полягає у висвітленні змісту підготовки державних службовців до стратегічного управління. Стратегічне управління й планування в органах публічної влади є відносно новим процесом. Відсутність грамотної стратегії в органах публічної влади призводять до

зниження ефективності діяльності окремої організації та публічної сфери в цілому. Зростання значення впровадження стратегічного управління в діяльність органів державної влади пояснюється прискоренням змін у навколишньому середовищі; появою нових запитів і змін позиції населення; досягненням науки і техніки; розвитком інформатизації суспільства; державною політикою щодо євроінтеграції країни. Сучасні системи ефективного управління в органах публічної влади не повинні зводитись до інтуїтивного реагування на швидкі зміни завдань, пріоритетів, рішень, розв'язання короткотермінових і нагальних проблем, оскільки призводять до неефективних результатів, зниження конкурентоспроможності державного сектору та якості надання адміністративних послуг.

У європейській практиці в публічній сфері визнаною є необхідність свідомого стратегічного управління за допомогою науково обґрунтованих довгострокових рішень, механізмів передбачення близького і віддаленого майбутнього, регулювання, розвитку, адаптації суб'єктів керування і самоврядування до мінливих зовнішніх умов їх функціонування. На думку В. Олуйка, у підготовці державних службовців важливим є виконання таких завдань: «підготовка взаємозалежного комплексу навчальних планів і програм підготовки і підвищення кваліфікації державних службовців, що забезпечують виконання вимог Державного освітнього стандарту, необхідну якість змісту професійного навчання, наступність і диференціацію в підготовці різних категорій державних службовців, нарощування обсягів знань у міру проходження різних форм навчання і просування службовими сходами, рівнями державного управління» [1, с. 252].

Метою підготовки магістрів зі стратегічного управління є опанування ними основних стадій стратегічного управління – від формулювання візії, місії та стратегічного планування до процесу реалізації та контролю розробленої стратегії. Так, для державних службовців у галузі стратегічного управління необхідними є знання специфіки стратегічного управління в органах публічної влади; сутності і взаємозв'язку основ стратегічного

планування в органах публічної влади; тлумачення стратегічного управління різних авторів; сутності стратегії; основних факторів впливу на стратегічний розвиток органу публічної влади; стадій процесу стратегічного управління; особливостей стратегічного мислення державних службовців та необхідності його формування; механізмів, методів та інструментів стратегічного управління; особливостей застосування стратегічного планування, моделей та методів стратегічного прогнозування розвитку, системного підходу до формування стратегій у публічній сфері; сутності соціальних, політичних і економічних подій, проблем і складних задач публічної сфери, а також впливи та ризики зовнішнього (у тому числі глобалізаційних процесів і забезпечення національної безпеки) та внутрішнього середовищ; механізмів взаємодії та розподілу повноважень між різними рівнями управління; сутності багаторівневого управління та мережевих структур; теорії та моделей прийняття управлінських рішень та можливості їх застосування у публічній сфері; загальних вимог при формулюванні рішень у публічній сфері. Практика свідчить, що в умовах сучасності, з огляду на наявні тенденції суспільного буття, роль професійної освіти державних службовців набуває критичного значення для розвитку нашої країни. Задля забезпечення професіоналізації стратегічного управління важливим є вміння державних службовців розробляти стратегічні плани в публічній сфері, визначати стратегічні цілі, формулювати стратегічне бачення організації та вирішення суспільних проблем розвитку; критично осмислювати проблемні питання стратегічного управління у публічній сфері; усвідомлювати систему динамічного стратегічного менеджменту та основні напрями формування стратегічної держави; аналізувати розвиток управлінських процесів у публічній сфері, ідентифікувати проблеми та обґрунтовувати необхідність їх вирішення, добирати для цього необхідну та релевантну кількісну і якісну інформацію, робити обґрунтовані та неупереджені висновки; застосовувати теоретичні положення, методології публічного управління; адаптувати міжнародно визнані стандарти публічного управління; організовувати та

забезпечувати ефективну діяльність адміністрації як суб'єкта публічної сфери; виробляти, легітимізувати та реалізовувати публічну політику (з урахуванням питань національної безпеки), а також проводити оцінювання та аудит; створювати або модернізовувати систему управління публічною сферою (або її складовою чи об'єктом управління); застосовувати ефективні форми і результативні методи публічного управління; використовувати 25 різноманітні моделі прийняття рішень у публічній сфері; управляти різноманітними проектами, організовувати публічно-приватне партнерство при вирішенні проблем у публічній сфері; застосовувати методологію врахування територіальних впливів при прийнятті управлінських рішень; самостійно проводити прикладні дослідження з вирішення складних задач і проблем публічного управління; володіти методологією та методами наукового дослідження, наукового обґрунтування стратегій розвитку публічної сфери (або її складової), відповідних програм і проектів та забезпечення результативної та ефективної діяльності суб'єкту управління; використовувати дослідницькі методи та технології; аналізувати та тестувати різноманітними методами рішення, що приймаються у публічній сфері.

Таким чином, підготовка магістрів зі стратегічного управління спеціальності «Публічне управління та адміністрування» дозволяє сформувати загальні уявлення про концепцію стратегічного управління. Отже, стратегічне управління в діяльності органів публічної влади відіграє універсальну роль, забезпечуючи ефективність, оптимальність та раціональність адміністрування на всіх рівнях владного функціонування. Знання з теорії та практики стратегічного дозволить державним службовцям ефективно формувати траєкторію розвитку органу публічної влади з урахуванням змін зовнішнього та внутрішнього середовища організації.

Список використаних джерел:

1. Олуйко В. М. Кадрові процеси в державному управлінні України: стан і перспективи розвитку: дис. ... на здобуття наук. ступеня д-ра наук з держ. упр. : 25.00.03. НАДУ при Президентові України. К., 2006. 424 с.